

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 12. decembra 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Naliehavé prejudiciálne konanie – Policajná a súdna spolupráca v trestných veciach – Európsky zatykač – Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV – Článok 6 ods. 1 – Pojem ‚súdny orgán vydávajúci zatykač‘ – Kritériá – Európsky zatykač vydaný prokuratúrou členského štátu na účely trestného stíhania“

V spojených veciach C-566/19 PPU a C-626/19 PPU,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutím Cour d'appel (Odvolací súd, Luxembursko) z 9. júla 2019 a doručeným Súdnemu dvoru 25. júla 2019 a rozhodnutím Rechtbank Amsterdam (súd v Amsterdame, Holandsko) z 22. augusta 2019 a doručeným Súdnemu dvoru 22. augusta 2019, v rámci konaní o výkone európskych zatykačov vydaných proti

JR (C-566/19 PPU),

YC (C-626/19 PPU),

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory J.-C. Bonichot, sudcovia M. Safjan, L. Bay Larsen, C. Toader (spravodajkyňa) a N. Jääskinen,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomníčka: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 24. októbra 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- JR, v zastúpení: P.-F. Onimus, E. Moyne, G. Goubin a F. Joyeux, avocats,
- YC, v zastúpení: T. E. Korff a H. G. Koopman, advocaten,
- Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg, v zastúpení: J. Petry,
- Openbaar Ministerie, v zastúpení: K. van der Schaft a N. Bakkenes,
- holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman a J. Langer, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyky konania: francúzština a holandčina.

- Írsko, v zastúpení: G. Hodge a M. Browne, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci R. Kennedy, SC,
- španielska vláda, v zastúpení: L. Aguilera Ruiz, splnomocnený zástupca,
- francúzska vláda, v zastúpení: A. Daniel a A.-L. Desjonquères, splnomocnené zástupkyne,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci L. Fiandaca, avvocato dello Stato,
- fínska vláda, v zastúpení: M. Pere, splnomocnená zástupkyňa,
- Európska komisia, v zastúpení: S. Grünheid a R. Troosters, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní z 26. novembra 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24) (ďalej len „rámcové rozhodnutie 2002/584“).
- 2 Tieto návrhy boli podané v súvislosti s výkonom európskych zatykačov v Luxembursku a v Holandsku, ktoré vydal 24. apríla 2019 prokurátor republiky pri Tribunal de grande instance de Lyon (Prvostupňový súd Lyon, Francúzsko) na účely trestného stíhania začatého proti JR (vec C-566/19 PPU) a 27. marca 2019 prokurátor republiky pri Tribunal de grande instance de Tours (Prvostupňový súd Tours, Francúzsko) na účely trestného stíhania začatého proti YC (vec C-626/19 PPU).

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 5, 6, 10 a 12 rámcového rozhodnutia 2002/584 znejú:
 - „(5) cieľ vytýčený pre Úniu stať sa zónou slobody, bezpečnosti a práva, vedie k zrušeniu vydávania osôb medzi členskými štátmi a k jeho nahradeniu systémom vydávania osôb medzi súdnymi orgánmi; okrem toho, zavedenie nového zjednodušeného systému vydávania odsúdených alebo podozrivých osôb pre účely výkonu rozsudku alebo trestného stíhania umožňuje odstrániť zložitosť a prípadné prieťahy pri existujúcich vydávacích postupoch; tradičné vzťahy spolupráce, ktoré až doteraz existovali medzi členskými štátmi, by mal nahradiť systém voľného pohybu súdnych rozhodnutí v trestných veciach, vrátane predbežných a konečných rozhodnutí v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti;
 - (6) európsky zatykač zavedený týmto rámcovým rozhodnutím je prvým konkrétnym opatrením v oblasti trestného práva, ktorým sa vykonáva zásada vzájomného uznávania, označovaná Európskou radou ako „základný kameň“ spolupráce v oblasti súdnictva;

...

(10) mechanizmus európskeho zatykača je založený na vysokej miere dôvery medzi členskými štátmi; jeho vykonávanie sa môže pozastaviť iba v prípade vážneho a pretrvávajúceho porušovania zásad uvedených v článku 6 ods. 1 [EÚ] jedným z členských štátov, zisteného Radou v zmysle článku 7 ods. 1 [EÚ], s následkami uvedenými v článku 7 ods. 2 zmluvy;

...

(12) toto rámcové rozhodnutie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané v článku 6 [EÚ] a vyjadrené v Charte základných práv Európskej únie... najmä jej Kapitoly VI...“

4 Článok 1 tohto rámcového rozhodnutia, nazvaný „Definícia európskeho zatykača a povinnosť vykonať ho“, stanovuje:

„1. Európsky zatykač je súdne rozhodnutie vydané členským štátom s cieľom zatknúť a vydať požadovanú osobu inému členskému štátu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu alebo ochranného opatrenia.

2. Členské štáty vykonajú každý európsky zatykač na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s ustanoveniami tohto rámcového rozhodnutia.

3. Toto rámcové rozhodnutie nebude meniť povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne princípy zakotvené v článku 6 [EÚ].“

5 Článok 2 uvedeného rámcového rozhodnutia, nazvaný „Predmet úpravy európskeho zatykača“, v odseku 1 stanovuje:

„Európsky zatykač sa môže vydať za činy, ktoré môžu byť potrestané podľa právneho predpisu vydávajúceho členského štátu [členského štátu vydávajúceho zatykač – *neoficiálny preklad*] výkonom trestu alebo ochranným opatrením, ktorých horná hranica je najmenej 12 mesiacov, alebo ak bol vynesenej rozsudok alebo uložené ochranné opatrenie, pre tresty s minimálnou dĺžkou štyri mesiace.“

6 Článok 6 rámcového rozhodnutia 2002/584, nazvaný „Určenie príslušných súdnych orgánov“, stanovuje:

„1. Vydávajúci súdny orgán [Súdny orgán vydávajúci zatykač – *neoficiálny preklad*] bude súdny orgán vydávajúceho členského štátu [členského štátu vydávajúceho zatykač – *neoficiálny preklad*], ktorý je oprávnený vydať európsky zatykač v zmysle právnych predpisov tohto štátu.

2. Vykonávajúci súdny orgán bude súdny orgán vykonávajúceho členského štátu, ktorý je oprávnený vykonať európsky zatykač v zmysle právnych predpisov tohto štátu.

3. Každý členský štát bude informovať Generálny sekretariát Rady o príslušnom súdnom orgáne podľa svojich právnych predpisov.“

Francúzske právo

Constitution (Ústava)

7 Podľa článku 64 prvého odseku Ústavy zo 4. októbra 1958:

„Prezident republiky je zárukou nezávislosti súdnych orgánov.“

Nariadenie o organickom zákone o postavení sudcov a prokurátorov

- 8 Podľa článku 5 ordonnance n° 58-1270, du 22 décembre 1958, portant loi organique relative au statut de la magistrature (nariadenie č. 58-1270 z 22. decembra 1958 o organickom zákone o postavení sudcov a prokurátorov) (JORF z 23. decembra 1958, s. 11551):

„Prokurátori pôsobia pod vedením a kontrolou svojich nadriadených a podliehajú právomoci strážcu pečate, ministra spravodlivosti. Na pojednávaní sa vyjadrujú slobodne.“

CPP

- 9 Kniha I legislatívnej časti code de procédure pénale (Trestný poriadok; ďalej len „CPP“), nazvaná „O vedení trestnej politiky, trestného stíhania a vyšetrovania“, sa skladá zo štyroch častí.
- 10 Časť I knihy I CPP, nazvaná „O orgánoch poverených uskutočňovaním trestnej politiky, trestného stíhania a vyšetrovania“, obsahuje najmä články 30, 31 a 36. článok 30 stanovuje:

„Minister spravodlivosti uskutočňuje trestnú politiku vymedzenú vládou, pričom dbá na jej jednotné uplatňovanie na území republiky.

Na tento účel dáva prokurátorom všeobecné pokyny.

Nemôže im dávať pokyny v jednotlivých veciach.

...“

- 11 Článok 31 CPP znie:

„Prokuratúra vedie trestné stíhanie a požaduje uplatňovanie zákona, pričom dodržiava zásadu nestrannosti, ktorá je jej povinnosťou.“

- 12 Článok 36 CPP stanovuje:

„Generálny prokurátor môže prokurátorom republiky prostredníctvom písomných pokynov založených do spisu v konaní nariadiť, aby začali alebo dali podnet na začatie stíhania, prípadne aby na príslušnom súde podali písomné návrhy, ktoré generálny prokurátor považuje za vhodné.“

- 13 Časť III knihy I CPP, nazvaná „Vyšetrovacie súdy“, obsahuje najmä hlavu I, ktorá je nazvaná „O vyšetrovacom sudcovi: vyšetrovací súd prvého stupňa“ a skladá sa z 13 oddielov.

- 14 Článok 122 CPP, ktorý je súčasťou hlavy I oddielu 6 nazvaného „O príkazoch a ich výkone“, stanovuje:

„Vyšetrovací sudca môže v závislosti od prípadu vydať príkaz na hľadanie osoby, predvolanie, príkaz na predvedenie alebo zatykač. Sudca rozhodujúci o obmedzení osobnej slobody a o väzbe môže vydať príkaz na vzatie do väzby.

...

Zatykač je príkaz pre políciu, aby hľadala osobu, proti ktorej bol zatykač vydaný, a aby ju predviedla pred sudcu a ešte predtým prípadne do väzenia určeného v zatykači, kde bude táto osoba prijatá a uväznená.

...“

15 Článok 131 CPP, ktorý je tiež súčasťou oddielu 6, stanovuje:

„Ak je osoba na úteku alebo sa zdržiava mimo územia republiky, vyšetrovací sudca môže proti nej po vyjadrení prokurátora republiky vydať zatykač, pokiaľ jej za spáchaný skutok hrozí trest odňatia slobody za prečin alebo prísnejší trest.“

16 Článok 170 CPP, ktorý je súčasťou knihy I časti III hlavy I oddielu 10, nazvaného „Neplatnosť vyšetrovacích úkonov“, stanovuje:

„Na vyšetrovací senát môže v každej veci počas vyšetovania vyšetrovací sudca, prokurátor republiky, účastníci konania alebo svedok podať návrh na zrušenie procesného úkonu alebo písomnosti.“

17 Kniha IV CPP, venovaná „určitým osobitným konaniam“, obsahuje najmä časť X, nazvanú „O medzinárodnej právnej pomoci“, ktorá sa skladá zo siedmich hláv, pričom hlava IV je nazvaná „O európskom zatykači, postupoch vydávania osôb medzi členskými štátmi Európskej únie na základe rámcového rozhodnutia Rady z 13. júna 2002 a postupoch vydávania osôb na základe dohôd, ktoré uzatvorila Európska únia s ďalšími štátmi“. Článok 695-16 CPP, ktorý je súčasťou tejto hlavy IV, v prvom odseku stanovuje:

„Prokuratúra pri vyšetrovacom súde, súde rozhodujúcom vo veci alebo súde pre výkon trestov, ktorý vydal zatykač, vykoná tento zatykač v podobe európskeho zatykača buď na návrh súdu, alebo bez návrhu, v súlade s pravidlami a podmienkami stanovenými v článkoch 695-12 až 695-15.“

Spory vo veci samej a prejudiciálne otázky

Vec C-566/19 PPU

18 Dňa 24. apríla 2019 prokurátor republiky pri Tribunal de grande instance de Lyon (Prvostupňový súd Lyon, Francúzsko) vydal európsky zatykač na účely trestného stíhania začatého proti JR, ktorý je podozrivý z účasti na spáchaní trestných činov súvisiacich so zločineckou organizáciou.

19 Tento zatykač bol vydaný na základe vnútroštátneho zatykača, ktorý vydal v ten istý deň vyšetrovací sudca na Tribunal de grande instance de Lyon (Prvostupňový súd Lyon).

20 Ešte v ten istý deň, t. j. 24. apríla 2019, bol JR zadržaný v Luxembursku na základe európskeho zatykača. Dňa 25. apríla 2019 však vyšetrovací sudca na Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Okresný súd Luxemburg, Luxembursko), pred ktorého bol JR predvedený, prepustil JR na slobodu, lebo sa domnieval, že opis skutkov v európskom zatykači je príliš stručný a neumožňuje mu pochopiť povahu trestných činov, zo spáchania ktorých je JR podozrivý.

21 Dňa 28. mája 2019 štátny prokurátor v Luxemburgu (Luxembursko) podal na neverejnom zasadnutí Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Okresný súd Luxemburg) návrh na vydanie JR francúzskym orgánom.

22 Uznesením z 19. júna 2019 Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Okresný súd Luxemburg) na neverejnom zasadnutí odmietol právomoc na rozhodovanie o návrhu na vyhlásenie neplatnosti európskeho zatykača, ktorý podal JR, a vyhovel návrhu na jeho odovzdanie francúzskym orgánom.

23 JR sa proti tomuto uzneseniu odvolal na Cour d'appel (Odvolací súd, Luxembursko), pričom v prvom rade tvrdil, že prokurátorov vo Francúzsku nemožno považovať za súdny orgán vydávajúci zatykač v zmysle článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, keďže môžu podliehať nepriamym pokynom zo strany výkonnej moci.

- 24 Vnútroštátny súd sa domnieva, že na prvý pohľad je možné považovať prokurátorov za orgány spĺňajúce požiadavky nezávislosti stanovené v rozsudku z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), keďže podľa článku 30 CPP im minister spravodlivosti nemôže dávať pokyny v jednotlivých veciach. Tento súd však poukazuje na to, že podľa článku 36 CPP môže generálny prokurátor, ak to považuje za vhodné, prostredníctvom písomných pokynov nariadiť prokurátorom republiky, aby začali alebo dali podnet na začatie stíhania, prípadne aby na príslušnom súde podali písomné návrhy.
- 25 Vnútroštátny súd sa teda odkazom na návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Campos Sánchez-Bordona vo veciach OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:337), pýta, či je tento hierarchický vzťah zlučiteľný s požiadavkami nezávislosti, ktoré musia byť splnené na to, aby sa vnútroštátny orgán považoval za súdny orgán vydávajúci zatykač v zmysle článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584.
- 26 Tento súd ďalej tvrdí, že pre prokuratúru je typická nedeliteľnosť v tom zmysle, že úkon uskutočnený jedným prokurátorom je uskutočnený v mene celej prokuratúry. Prokuratúra má okrem toho v jednej veci za úlohu kontrolovať dodržiavanie podmienok nevyhnutných na vydanie európskeho zatykača a skúmať jeho primeranosť, zároveň je však orgánom činným v trestnom konaní v tej istej veci, takže jej nestrannosť by mohla byť spochybnená.
- 27 Za týchto okolností Cour d'appel (Odvolací súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je možné francúzsku prokuratúru pri súde vykonávajúcom vyšetrovanie alebo rozhodujúcom vo veci, ktorá má vo Francúzsku na základe práva tohto štátu právomoc na vydávanie európskych zatykačov, považovať za súdny orgán vydávajúci zatykač v autonómnom zmysle podľa článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia [2002/584], pokiaľ má za úlohu kontrolovať dodržiavanie podmienok nevyhnutných na vydanie európskeho zatykača a skúmať jeho primeranosť vo vzťahu k okolnostiam trestnej veci a zároveň je orgánom činným v trestnom konaní v tej istej veci?“

Vec C-626/19 PPU

- 28 Dňa 27. marca 2019 prokurátor republiky pri Tribunal de grande instance de Tours (Prvostupňový súd Tours, Francúzsko) vydal európsky zatykač na účely trestného stíhania začatého proti YC, ktorý je vo Francúzsku podozrivý z účasti na ozbrojenom útoku.
- 29 Tento zatykač bol vydaný na základe vnútroštátneho zatykača, ktorý v ten istý deň vydal vyšetrovací sudca na Tribunal de grande instance de Tours (Prvostupňový súd Tours).
- 30 Dňa 5. apríla 2019 bol YC zadržaný v Holandsku na základe európskeho zatykača.
- 31 V ten istý deň Openbaar Ministerie (prokuratúra, Holandsko) na základe § 23 Overleveringswet (zákon o vydávaní osôb) z 29. apríla 2004 v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej podal na Rechtbank Amsterdam (súd v Amsterdame, Holandsko) návrh na preskúmanie uvedeného európskeho zatykača.
- 32 Vnútroštátny súd sa domnieva, že ako vyplýva z bodov 50, 74 a 75 rozsudku z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), prokurátora možno považovať za súdny orgán vydávajúci zatykač v zmysle článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, pokiaľ sa podieľa na výkone spravodlivosti v členskom štáte, ktorý vydal zatykač, koná nezávisle a proti jeho rozhodnutiu o vydaní európskeho zatykača je prípustný opravný prostriedok pred súdom.

- 33 Uvedený súd sa domnieva, že v prejednávanej veci sú prvé dve požiadavky splnené vzhľadom na to, že vo Francúzsku sa prokurátori podieľajú na výkone spravodlivosti a nepodliehajú, priamo alebo nepriamo, príkazom ani individuálnym pokynom zo strany výkonnej moci.
- 34 Naproti tomu, čo sa však týka tretej požiadavky, vnútroštátny súd poukazuje na to, že ako vyplýva z informácií poskytnutých francúzskymi orgánmi, proti rozhodnutiu o vydaní európskeho zatykača a jeho primeranosti nie je prípustný samostatný opravný prostriedok pred súdom. V praxi však pri vydávaní vnútroštátneho zatykača, z ktorého vychádza európsky zatykač, vyšetrovací sudca skúma aj podmienky a primeranosť vydania európskeho zatykača.
- 35 Vzhľadom na tieto úvahy sa vnútroštátny súd po prvé pýta, či skutočnosť, že pri vydaní vnútroštátneho zatykača, a teda pred skutočným rozhodnutím prokuratúry o vydaní európskeho zatykača, súd skúma primeranosť prípadného vydania európskeho zatykača, je v podstate v súlade s požiadavkami stanovenými v bode 75 rozsudku z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), podľa ktorých musí byť proti rozhodnutiu prokuratúry o vydaní európskeho zatykača prípustný opravný prostriedok pred súdom, ktorý spĺňa všetky požiadavky účinnej súdnej ochrany.
- 36 Po druhé vnútroštátny súd sa vzhľadom na to, že podľa informácií poskytnutých francúzskymi orgánmi môže požadovaná osoba po svojom skutočnom odovzdaní do členského štátu, ktorý vydal zatykač, podať na súd návrh na vyhlásenie neplatnosti európskeho zatykača, pýta, či je táto možnosť v súlade s uvedenými požiadavkami.
- 37 Za týchto okolností Rechtbank Amsterdam (súd v Amsterdame) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa prokurátor, ktorý sa podieľa na výkone spravodlivosti v členskom štáte vydávajúcim zatykač, pri výkone svojich úloh, ktoré priamo súvisia s vydaním európskeho zatykača, koná nezávisle a vydal európsky zatykač, považovať za súdny orgán vydávajúci zatykač v zmysle článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia [2002/584], ak sudca v členskom štáte vydávajúcim zatykač pred skutočným rozhodnutím tohto prokurátora o vydaní európskeho zatykača preskúmal podmienky na vydanie európskeho zatykača a najmä jeho primeranosť?
2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku: je podmienka, aby rozhodnutie prokurátora o vydaní európskeho zatykača a najmä primeranosť takéhoto rozhodnutia boli preskúmateľné súdom v rámci postupu, ktorý spĺňa všetky požiadavky účinnej súdnej ochrany, v zmysle bodu 75 rozsudku z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), splnená, ak vyžiadaná osoba po svojom skutočnom odovzdaní môže podať návrh na začatie konania, v ktorom môže pred sudcom v členskom štáte vydávajúcim zatykač namietat neplatnosť európskeho zatykača a v ktorom tento sudca skúma okrem iného primeranosť rozhodnutia o vydaní európskeho zatykača?“
- 38 Rozhodnutím predsedu Súdného dvora zo 17. septembra 2019 boli veci C-566/19 PPU a C-626/19 PPU spojené na účely písomnej a ústnej časti konania, ako aj rozsudku.

O naliehavom konaní

- 39 Dňa 17. septembra 2019 prvá komora Súdného dvora na návrh sudkyne spravodajkyne a po vypočutí generálneho advokáta rozhodla, že návrhy na začatie prejudiciálneho konania vo veciach C-566/19 PPU a C-626/19 PPU budú prejednané v naliehavom konaní.

- 40 Prvá komora Súdneho dvora totiž poukázala na to, že návrhy sa týkajú výkladu rámcového rozhodnutia 2002/584, na ktoré sa vzťahuje hlava V tretej časti Zmluvy o FEÚ týkajúca sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, a teda môžu byť prejednané v naliehavom prejudiciálnom konaní upravenom v článku 23a Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a v článku 107 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ako navrhuje vnútroštátny súd, a následne v súvislosti s vecou C-626/19 PPU, v ktorej Rechtbank Amsterdam (súd v Amsterdame) požiadal o naliehavé konanie, zdôraznila skutočnosť, že YC je zbavený osobnej slobody a jeho zotrvanie vo väzbe závisí od riešenia sporu vo veci samej. Pokiaľ ide o vec C-566/19 PPU, prvá komora Súdneho dvora usúdila, že JR síce nie je zbavený osobnej slobody, avšak otázka položená v tejto veci je úzko prepojená s otázkami položenými vo veci C-626/19 PPU, takže s cieľom vyhovieť požiadavkám dobrého výkonu spravodlivosti je potrebné *ex offio* nariadiť v tejto veci naliehavé prejudiciálne konanie.

O prejudiciálnych otázkach

- 41 Vnútroštátne sudy sa svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, v podstate na jednej strane pýtajú, či sa má článok 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 vykladať v tom zmysle, že pod pojem „súdny orgán vydávajúci zatykač“ v zmysle tohto ustanovenia patria prokurátori členského štátu, ktorí vedú trestné stíhanie a pôsobia pod vedením a kontrolou svojich nadriadených, a na druhej strane, či je požiadavka na kontrolu dodržiavania podmienok potrebných na vydanie európskeho zatykača na účely trestného stíhania a najmä jeho primeranosti, na ktorú odkazuje bod 75 rozsudku z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), splnená, pokiaľ v členskom štáte, ktorý vydal zatykač, túto kontrolu vykonáva sudca, ktorý skúma primeranosť rozhodnutia o vydaní európskeho zatykača pred jeho prijatím, a v prípade, že to tak nie je, pokiaľ je možné súdne preskúmanie tohto rozhodnutia aj po skutočnom odovzdaní požadovanej osoby.

Úvodné pripomienky

- 42 Na úvod treba pripomenúť, že tak zásada vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi, ako aj zásada vzájomného uznávania, ktorá sa samotná opiera o vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi, majú v práve Únie zásadný význam vzhľadom na to, že umožňujú vytvorenie a zachovanie priestoru bez vnútorných hraníc. Zásada vzájomného uznávania najmä v súvislosti s priestorom slobody, bezpečnosti a spravodlivosti konkrétne ukladá každému z týchto štátov, aby vychádzal z toho, že s výnimkou mimoriadnych okolností všetky ostatné členské štáty dodržiavajú právo Únie a najmä základné práva uznané týmto právom [rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdnictva), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 36 a citovaná judikatúra].
- 43 Treba poukázať aj na to, že rámcové rozhodnutie 2002/584, ako vyplýva z jeho odôvodnenia 6, je prvým konkrétnym opatrením v oblasti trestného práva, ktorým sa vykonáva zásada vzájomného uznávania rozsudkov a súdnych rozhodnutí zakotvená v článku 82 ods. 1 ZFEÚ, ktorým bol nahradený článok 31 EÚ, na základe ktorého bolo toto rámcové rozhodnutie prijaté. Odvtedy boli v rámci súdnej spolupráce v trestných veciach postupne zavedené právne nástroje, ktorých koordinované uplatňovanie má posilniť dôveru členských štátov voči ich jednotlivým právnym poriadkom s cieľom zabezpečiť uznanie a výkon rozsudkov v trestných veciach v Únii, aby sa zabránilo beztrestnosti páchatelov trestných činov.
- 44 Zásada vzájomného uznávania, na ktorej je založená systematika rámcového rozhodnutia 2002/584, zahŕňa podľa článku 1 ods. 2 tohto rozhodnutia aj to, že členské štáty sú v zásade povinné vyhovieť európskemu zatykaču (rozsudok zo 16. novembra 2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, bod 36 a citovaná judikatúra).

- 45 V súlade s ustanoveniami rámcového rozhodnutia 2002/584 môžu totiž členské štáty odmietnuť vykonať takýto zatykač iba v prípadoch povinného nevykonania uvedených v článku 3 tohto rozhodnutia a v prípadoch nepovinného nevykonania taxatívne uvedených v článkoch 4 a 4a tohto rozhodnutia. Okrem toho vykonávajúci súdny orgán môže vykonanie európskeho zatykača viazať iba na podmienky uvedené v článku 5 tohto rámcového rozhodnutia (rozsudok z 29. januára 2013, Radu, C-396/11, EU:C:2013:39, bod 36 a citovaná judikatúra).
- 46 Zároveň treba poukázať na to, že účinnosť a správne fungovanie zjednodušeného systému vydávania osôb, ktoré boli odsúdené alebo sú podozrivé z porušenia trestnoprávnych predpisov, zavedeného rámcovým rozhodnutím 2002/584, sú založené na dodržiavaní určitých požiadaviek upravených v tomto rámcovom rozhodnutí, ktorých pôsobnosť spresnil Súdny dvor vo svojej judikatúre.
- 47 V prejednávaných veciach sa požiadavky, v súvislosti s ktorými vnútroštátne súdy žiadajú o objasnenie, týkajú na jednej strane pojmu „súdny orgán vydávajúci zatykač“ v zmysle článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 a na druhej strane rozsahu účinnej súdnej ochrany, ktorá musí byť zabezpečená pre osoby, proti ktorým bol vydaný európsky zatykač.
- 48 Ako v tomto smere zdôraznil aj generálny advokát v bode 70 svojich návrhov, existencia opravného prostriedku pred súdom proti rozhodnutiu o vydaní európskeho zatykača, ktoré prijal iný orgán než súd, nie je podmienkou na to, aby sa tento orgán považoval za súdny orgán vydávajúci zatykač v zmysle článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584. Taká požiadavka nesúvisí so zákonnou ani organizačnou úpravou uvedeného orgánu, ale týka sa postupu vydávania zatykača.
- 49 Tento výklad potvrdzuje rozsudok z 27. mája 2019, PF (Generálny prokurátor Litvy) (C-509/18, EU:C:2019:457), v ktorom Súdny dvor rozhodol, že generálny prokurátor členského štátu, ktorý je síce zo štrukturálneho hľadiska nezávislý od súdnej moci, ale má právomoc na vedenie trestného stíhania, a ktorého postavenie v uvedenom členskom štáte mu pri vydávaní európskeho zatykača zaručuje nezávislosť od výkonnej moci, sa má považovať za súdny orgán vydávajúci zatykač v zmysle rámcového rozhodnutia 2002/584, a že vnútroštátnemu súdu prináleží preskúmať, či je okrem toho voči rozhodnutiam tohto prokurátora prípustný opravný prostriedok, ktorý spĺňa všetky požiadavky účinnej súdnej ochrany.

O pojme „súdny orgán vydávajúci zatykač“

- 50 Článok 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 stanovuje, že súdnym orgánom vydávajúcim zatykač je súdny orgán členského štátu vydávajúceho zatykač, ktorý má podľa práva tohto štátu právomoc na vydanie európskeho zatykača.
- 51 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že hoci v súlade so zásadou procesnej autonómie môžu členské štáty podľa svojho vnútroštátneho práva určiť „súdny orgán“, ktorý má právomoc vydať európsky zatykač, význam a rozsah tohto pojmu nemožno ponechať na posúdenie každého členského štátu. Uvedený pojem si totiž vyžaduje v celej Únii autonómny a jednotný výklad, ktorý treba uskutočniť s prihliadnutím na znenie článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, na kontext, do ktorého je vložený, ako aj na cieľ, ktorý sleduje toto rámcové rozhodnutie [pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, body 48 a 49, ako aj citovanú judikatúru].
- 52 Súdny dvor tak rozhodol, že pojem „súdny orgán vydávajúci zatykač“ v zmysle článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 môže zahŕňať aj orgány členského štátu, ktoré sa podieľajú na výkone spravodlivosti v trestných veciach v tomto členskom štáte bez toho, aby boli nevyhnutne sudcami alebo súdmi, a ktoré konajú pri vykonávaní svojich úloh súvisiacich s vydaním európskeho zatykača nezávisle, pričom táto nezávislosť si vyžaduje, aby existovali zákonné a organizačné pravidlá, ktoré dokážu zabezpečiť, aby súdny orgán vydávajúci zatykač nebol pri prijímaní rozhodnutia o vydaní

takéhoto zatykača vystavený akémukoľvek riziku, že bude podliehať najmä individuálnym pokynom zo strany výkonnej moci [pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, body 51 a 74].

- 53 V tomto prípade účasť na výkone spravodlivosti v trestných veciach zo strany prokurátorov, ktorí majú vo Francúzsku postavenie tzv. magistrats, nie je spochybňovaná.
- 54 Pokiaľ ide o to, či prokurátori konajú pri výkone úloh spojených s vydávaním európskych zatykačov nezávisle, z písomných a ústnych pripomienok, ktoré na pojednávaní na Súdnom dvore uviedla francúzska vláda, vyplýva, že článok 64 Ústavy zaručuje nezávislosť súdnych orgánov, ktoré tvoria sudcovia a prokurátori, a že podľa článku 30 CPP prokuratúra vykonáva svoje úlohy nezávisle bez vplyvu individuálnych pokynov zo strany výkonnej moci, pričom minister spravodlivosti môže prokurátorom dávať len všeobecné pokyny týkajúce sa trestnej politiky s cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie tejto politiky na celom území. Podľa francúzskej vlády tieto všeobecné pokyny nemôžu v nijakom prípade brániť prokurátorovi vo výkone jeho právomoci voľnej úvahy, pokiaľ ide o primeranosť vydania európskeho zatykača. Navyše podľa článku 31 CPP prokuratúra vedie trestné stíhanie a požaduje uplatňovanie zákona, pričom dodržiava zásadu nestrannosti.
- 55 Tieto skutočnosti postačujú na preukázanie toho, že vo Francúzsku majú prokurátori právomoc nezávisle – najmä vo vzťahu k výkonnej moci – posudzovať nevyhnutnosť a primeranosť vydania európskeho zatykača a túto právomoc vykonávajú objektívne pri zohľadnení všetkých dôkazov v prospech a v neprospech.
- 56 Hoci je pravda, že prokurátori musia plniť pokyny svojich nadriadených, z judikatúry Súdneho dvora, najmä z rozsudkov z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), ako PF (Generálny prokurátor Litvy) (C-509/18, EU:C:2019:457), vyplýva, že požiadavka nezávislosti, ktorá vylučuje, aby na rozhodovaciu právomoc prokurátorov mali vplyv pokyny zo strany subjektov mimo súdnej moci, najmä zo strany výkonnej moci, nebráni vydávaniu interných pokynov, ktoré môžu prokurátorom dávať ich nadriadení, ktorí sú tiež prokurátormi, na základe vzťahu podriadenosti, ktorým sa riadi fungovanie prokuratúry.
- 57 Nezávislosť prokuratúry nespochybňuje ani skutočnosť, že prokuratúra je poverená vedením trestného stíhania. Ako totiž na pojednávaní na Súdnom dvore zdôraznila Generála prokuratúra Luxemburského veľkovojsvodstva, pojem „súdny orgán vydávajúci zatykač“ v zmysle článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 sa nevzťahuje len na sudcov alebo súdy členského štátu. Súdny dvor v tomto smere rozhodol, že tento pojem sa vzťahuje aj na generálnu prokuratúru členského štátu, ktorá má právomoc na vedenie trestného stíhania, pokiaľ jej postavenie pri vydávaní európskeho zatykača poskytuje záruku nezávislosti vo vzťahu k výkonnej moci [pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. mája 2019, PF (Generálny prokurátor Litvy), C-509/18, EU:C:2019:457, bod 57].
- 58 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy sa má článok 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 vykladať tak, že pojem „súdny orgán vydávajúci zatykač“ v zmysle tohto ustanovenia sa vzťahuje na prokurátorov členského štátu, ktorí vedú trestné stíhanie a pôsobia pod vedením a kontrolou svojich nadriadených, pokiaľ im ich postavenie pri vydávaní európskych zatykačov poskytuje záruku nezávislosti najmä vo vzťahu k výkonnej moci.

O práve na účinnú súdnu ochranu

- 59 Systém európskeho zatykača zahŕňa dvojúrovňovú ochranu procesných a základných práv, ktoré musí mať požadovaná osoba, keďže k súdnej ochrane stanovenej na prvej úrovni, teda pri prijímaní vnútroštátneho súdneho rozhodnutia, akým je vnútroštátny zatykač, sa pridáva ochrana, ktorá musí byť zabezpečená na druhej úrovni, teda pri vydávaní európskeho zatykača, ku ktorému môže prípadne

dôjsť aj krátko po prijatí uvedeného vnútroštátneho súdneho rozhodnutia [rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 67, ako aj citovaná judikatúra].

- 60 Pokiaľ teda ide o opatrenie, ktoré môže ako vydanie európskeho zatykača porušiť právo na slobodu dotknutej osoby, táto ochrana zahŕňa požiadavku, aby rozhodnutie spĺňajúce požiadavky účinnej súdnej ochrany bolo prijaté minimálne na jednej z dvoch úrovní uvedenej ochrany [rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 68].
- 61 Druhá úroveň ochrany práv dotknutej osoby spočíva v tom, že súdny orgán vydávajúci zatykač preveruje predovšetkým dodržiavanie nevyhnutných podmienok na jeho vydanie a objektívne skúma, či s ohľadom na všetky dôkazy v prospech a v neprospech, a bez toho, aby bol vystavený riziku, že jeho rozhodovacia právomoc bude podliehať vonkajším pokynom najmä zo strany výkonnej moci, je vydanie uvedeného zatykača primerané [pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, body 71 a 73].
- 62 Okrem toho, ak právny poriadok členského štátu vydávajúceho zatykač priznáva právomoc vydať európsky zatykač orgánu, ktorý, hoci sa podieľa na výkone spravodlivosti v tomto členskom štáte, nie je súdom, potom rozhodnutie o vydaní takéhoto zatykača a najmä primeranosť takéhoto rozhodnutia by mali byť v uvedenom členskom štáte preskúmateľné súdom v rámci postupu, ktorý spĺňa všetky požiadavky účinnej súdnej ochrany [rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 75].
- 63 Taký opravný prostriedok proti rozhodnutiu o vydaní európskeho zatykača na účely trestného stíhania prijatému orgánom, ktorý sa síce podieľa na výkone spravodlivosti a má potrebnú nezávislosť vo vzťahu k výkonnej moci, avšak nie je súdom, má zaručiť, že súdne preskúmanie tohto rozhodnutia a podmienok potrebných na vydanie zatykača na účely trestného stíhania, najmä jeho primeranosti, sa uskutoční v rámci postupu, ktorý bude v súlade s požiadavkami účinnej súdnej ochrany.
- 64 Členským štátom teda prináleží dohliadať na to, aby ich právne poriadky účinne zaručovali úroveň súdnej ochrany, ktorú si vyžaduje rámcové rozhodnutie 2002/584 v zmysle jeho výkladu v judikatúre Súdneho dvora, prostredníctvom procesných pravidiel, ktoré zavedú a ktoré sa môžu v závislosti od systému odlišovať.
- 65 Konkrétne zavedenie samostatného opravného prostriedku proti rozhodnutiu o vydaní európskeho zatykača, ktoré prijal iný súdny orgán než súd, predstavuje v tomto smere len jednu z možností.
- 66 Rámcové rozhodnutie 2002/584 totiž nebráni členskému štátu v uplatnení vlastných procesných pravidiel v oblasti vydávania európskych zatykačov, pokiaľ to neznemožňuje dosiahnutie cieľa tohto rámcového rozhodnutia a splnenie požiadaviek, ktoré z neho vyplývajú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. mája 2013, F, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, bod 53).
- 67 V tomto prípade, ako vyplýva zo spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, vydanie európskeho zatykača na účely trestného stíhania vo francúzskom právnom poriadku nevyhnutne vyplýva z vnútroštátneho zatykača, ktorý vydá súd, zvyčajne vyšetrovací sudca. Článok 131 CPP totiž stanovuje, že ak je osoba na úteku alebo sa zdržiava mimo územia republiky, vyšetrovací sudca môže proti nej po vyjadrení prokurátora republiky vydať zatykač, pokiaľ jej za spáchaný skutok hrozí trest odňatia slobody za prečin alebo prísnejší trest.
- 68 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-626/19 PPU vyplýva, že keď prokuratúra vydá európsky zatykač na účely trestného stíhania, súd, ktorý vydal vnútroštátny zatykač, na základe ktorého bol vydaný európsky zatykač, zároveň požiada prokuratúru o vydanie európskeho zatykača a preskúma podmienky nevyhnutné na vydanie európskeho zatykača, najmä jeho primeranosť.

- 69 Francúzska vláda okrem toho uviedla, že podľa francúzskeho právneho poriadku môže byť proti rozhodnutiu o vydaní európskeho zatykača ako procesnému úkonu podaný návrh na vyhlásenie neplatnosti na základe článku 170 CPP. Taký návrh, ktorý je možné podať počas celého trvania vyšetrovania v trestnej veci, umožňuje účastníkom konania dosiahnuť dodržiavanie svojich práv. Ak je európsky zatykač vydaný proti osobe, ktorá ešte nie je účastníkom konania, táto osoba môže podať návrh na vyhlásenie neplatnosti po svojom skutočnom odovzdaní a po dostavení sa pred vyšetrovacieho sudcu.
- 70 Existencia takých procesných pravidiel vo francúzskom právnom poriadku teda dokazuje, že primeranosť rozhodnutia prokuratúry o vydaní európskeho zatykača môže byť predmetom súdneho preskúmania pred jeho vydaním alebo dokonca zároveň s jeho vydaním a v každom prípade po vydaní európskeho zatykača, takže toto preskúmanie sa v závislosti od konkrétneho prípadu môže uskutočniť pred skutočným vydaním požadovanej osoby alebo po ňom.
- 71 Taký systém teda spĺňa požiadavku účinnej súdnej ochrany.
- 72 Okrem toho, ako bolo pripomenuté v bode 43 tohto rozsudku, rámcové rozhodnutie 2002/584 je súčasťou všeobecného systému záruk účinnej súdnej ochrany upravených v ďalších právnych predpisoch Únie, ktoré boli prijaté v oblasti súdnej spolupráce v trestných veciach a ktoré prispievajú k zjednodušeniu výkonu práv osoby požadovanej na základe európskeho zatykača ešte pred jej vydaním do členského štátu, ktorý vydal zatykač.
- 73 Najmä článok 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/48/EÚ z 22. októbra 2013 o práve na prístup k obhajcovi v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači a o práve na informovanie tretej osoby po pozbavení osobnej slobody a na komunikáciu s tretími osobami a s konzulárnymi úradmi po pozbavení osobnej slobody (Ú. v. EÚ L 294, 2013, s. 1) stanovuje, že príslušný orgán vo vykonávajúcim členskom štáte vyžiadané osoby bez zbytočného odkladu po pozbavení osobnej slobody informuje, že majú právo zvoliť si obhajcu v členskom štáte, ktorý vydal zatykač.
- 74 Vzhľadom na tieto úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „súdny orgán vydávajúci zatykač“ v zmysle tohto ustanovenia sa vzťahuje na prokurátorov členského štátu, ktorí vedú trestné stíhanie a pôsobia pod vedením a kontrolou svojich nadriadených, pokiaľ im ich postavenie pri vydávaní európskych zatykačov poskytuje záruku nezávislosti najmä vo vzťahu k výkonnej moci. Rámcové rozhodnutie 2002/584 sa má vykladať v tom zmysle, že požiadavky účinnej súdnej ochrany, ktorá musí byť zaručená osobe, proti ktorej je vydaný európsky zatykač na účely trestného stíhania, sú splnené, pokiaľ podľa právnej úpravy členského štátu vydávajúceho zatykač podliehajú podmienky vydania zatykača a najmä jeho primeranosť preskúmaniu súdom v tomto členskom štáte.

O trovách

- 75 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi, zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009, sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „súdny orgán vydávajúci zatykač“ v zmysle tohto ustanovenia sa vzťahuje na prokurátorov

členského štátu, ktorí vedú trestné stíhanie a pôsobia pod vedením a kontrolou svojich nadriadených, pokiaľ im ich postavenie pri vydávaní európskych zatykačov poskytuje záruku nezávislosti najmä vo vzťahu k výkonnej moci.

Rámcové rozhodnutie 2002/584, zmenené rámcovým rozhodnutím 2009/299, sa má vykladať v tom zmysle, že požiadavky účinnej súdnej ochrany, ktorá musí byť zaručená osobe, proti ktorej je vydaný európsky zatykač na účely trestného stíhania, sú splnené, pokiaľ podľa právnej úpravy členského štátu vydávajúceho zatykač podliehajú podmienky vydania zatykača a najmä jeho primeranosť preskúmaniu súdom v tomto členskom štáte.

Podpisy